Conferința Internațională/International Conference

Majorități, minorități și instituții în serviciul comunității și națiunii. Perspective istorice și realități contemporane/ Majorities, Minorities and Institutions in the Service of the Community and the Nation. Historical Perspectives and Contemporary Realities

Cluj-Napoca
12-14 octombrie 2026

Organizatori: Institutul de Istorie „George Barițiu" al Academiei Române, Centrul de Studiere a Populației – Universitatea Babeș-Bolyai/ **Organizers:** "George Barițiu" History Institute of the Romanian Academy, Centre for Population Studies – Babeș-Bolyai University

Luni, 12 octombrie/Monday, October 12

HOTEL RADISSON BLU
Aleea Stadionului, Nr. 1

10:00-12:00

Deschiderea conferinței/ conference opening
Cuvinte de deschidere/Welcome and opening remarks

Keynote speaker:
Prof. dr. Piotr Bednarz, Maria Curie-Skłodowska University, Lublin, Poland
Unity in Diversity. National Question in Switzerland at the Turn of the 19th and 20th Centuries.

12:30-13:30, masa de prânz/lunch break

14:00-15:30, lucrări pe secțiuni/conference session
15:30-15:45, pauză de cafea/coffee break
15:45-17:15, lucrări pe secțiuni/ conference session
17:15-17:30, pauză de cafea/coffee break
17:30-19:00, lucrări pe secțiuni/conference session
19:30, cina/dinner

Marți, 13 octombrie/Thuesday, October 13

9:00-11:00, lucrări pe secțiuni/conference session
11:00-11:15, pauză de cafea/coffee break
11:15-13:15, lucrări pe secțiuni/conference session
13:30-14:15, masa de prânz/lunch break
14:30-16:15, lucrări pe secțiuni/conference session
16:15-16:30, pauză de cafea/coffee break
16:30-18:30, lucrări pe secțiuni/conference session
19:00, cina/dinner

SALA DE LECTURĂ/READING ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Luni 14:00-15:30

P.1. „S-a stins lumina lumii”. Memoria lui Ioan (Iancu) de Hunedoara ca strateg şi apărător al toleranței.

Organizatori:
Andreea Mârza
Maria Frînc

Moderatori:
Maria Frînc
Andreea Mârza

- **Dr. Mihai Kovács,** Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Creșterea și descreșterea unei reședințe de comitat: Hunedoara înainte de Huniazi (secolele XI–XIV).*
- **Drd. ACS Ștefania Ghișa**, Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca, *Raporturile lui Iancu de Hunedoara cu scaunul Sibiu (1441-1456).*
- **Drd. Ioan Tutula,** Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Iancu de Hunedoara, comite perpetuu al Bistriței: vizite, patrimoniu și exercitarea autorității* (1453-1456).
- **Dr. Zoltán Iusztin**, Muzeul Naţional al Banatului Timişoara, *Un familiar literat în slujba guvernatorului.*
- **Dr. ACS Maria Frînc**, Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca, *Monetăria din Sighişoara în vremea lui Ioan de Hunedoara.*
- **CS III, dr. Andreea Mârza,** Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca, *Campaniile lui Ioan de Hunedoara împotriva autorității lui Jan Jiskra din Ungaria de Sus.*

15:45-17:15

- **Acad. Ioan-Aurel Pop**, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, *Iancu, valahul şi dacul.*
- **Dr. Iulian Damian**, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Franciscanii şi memoria lui Ioan de Hunedoara.*
- **CS I, dr. Lidia Gross,** Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca, *Ioan (sau Iancu) de Hunedoara în preocupările istoricilor clujeni, membri ai Institutului de Istorie*
- **Dr. Mária Lupescu Makó,** Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *1956 – Anul Ioan de Hunedoara în Ungaria.*
- **Dr. Ioan Drăgan,** Arhivele Naționale ale României, *Comemorarea lui Iancu de Hunedoara din anul 1956 – proiect și realizare.*
- **CS I, dr. Alexandru Simon**, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, *La originile eradicării lui „Iancu de Hunedoara”: Anuarul Institutului de Istorie şi Arheologie din Cluj-Napoca pe anii 1985-1986?*

BIBLIOTECA ACADEMIEI/LIBRARY OF THE ROMANIAN ACADEMY, SALA DE LECTURĂ/READING ROOM, STR. M. KOGĂLNICEANU, NR. 12-14, ET. 1

P.2. ***Mișcările de populație și dinamica așezărilor. Focus: Românii/vlahii din Centrul și Sud-Estul Europei /Population Movements and Dynamics of Settlements.Focus: The Romanians/Vlachs in Central and South-Eastern Europe***

Organizatori / Organisers: Victor V. Vizauer, Ela Cosma

&

Frontierele în regiunea Carpaţilor între graniţe politice şi zone de contact (sec. XVI-XIX) /Borders in the Carpathian Region between Political Boundaries and Contact Zones (16th-19th Centuries)

Organizator / Organiser: Mihai Olaru

Moderatori/Chairs:
Ela Cosma
Mihai Olaru

Luni 14:00-15:30

- **CS III dr. Ginel Lazăr**, Muzeul Național de Istorie al României din București, *Vlahii din Munții Haemus, cultul Sfantului Dimitrie din Thessalonic și răscoala Asăneștilor (1185) / The Vlachs from the Haemus Mountains, the Cult of Saint Dimitrios of Thessaloniki and the Uprising of the Asănești (1185)*
- **CS I dr. Neven Isailović**, Institutul de Istorie din Beograd (Serbia), *Vlachs in Late Medieval Croatia and Dalmatia: Fragments of a Social History / Vlahii din Croația și Dalmația în evul mediu târziu: Fragmente de istorie socială*
- **Prof. univ. dr. Grzegorz Jawor**, Institutul de Istorie de la Universitatea Maria Curie-Skłodowska din Lublin (Polonia), *Migrations of the Rural Population on the Polish-Moldavian Borderland in the 16th Century / Migrații ale populației rurale la granița polono-moldavă în secolul al XVI-lea.*
- **Conf. univ. dr. Adrian Magina**, Universitatea de Vest din Timișoara, *Dinamica populației în zone de contact: Români din Muntenia stabiliți în Banat (sec. XIV-XVII) / Population Dynamics in Contact Zones: Romanians from Wallachia Settled in Banat (14th-17th Centuries)*
- **Dr. Livia Ardelean,** Arhivele Naționale, Serviciul Județean Cluj*, Paza comitatului Maramureşului în secolul al XVIII-lea/The Guard of Maramureş County in the 18th Century*

Luni 15:45-17:15

- **CS I dr. Ela Cosma**, Institutul de Istorie "George Barițiu", Cluj-Napoca, *Câteva documente privind instituția plăieșilor în Carpații Românești / A Few Documents regarding the Institution of the Mountain Guards "Plăieși" in the Romanian Carpathians*
- **CS III dr. Victor V. Vizauer**, Institutul de Istorie "George Barițiu", Cluj-Napoca, *"Modus Exactionis Quinquagesimae". Hotărârile privind quinquagesima adoptate în Dieta Transilvaniei din*

mai 1548 / "Modus Exactionis Quinquagesimae". The Resolutions regarding the Quinquagesima Adopted in the Transylvanian Diet of May 1548

- **Dr. Livia Magina**, Muzeul Banatului Montan din Reșița, *Protocolul Scaunului Tălmaciu în secolul al XVIII-lea / The Register of the Tălmaciu Seat from the 18th Century.*
- **CS III dr. Mihai Olaru**, Institutul de Istorie "George Barițiu", Cluj-Napoca, *Plăieşi şi vătafi de plai. Organizarea graniţei carpatice în Ţara Românească în secolul al XVIII-lea / Border Guards and Officers of the Border Districts. The Organization of the Carpathian Border in Wallachia in the 18th Century.*

Luni 17:30-19:00

- **CS I dr. Jelena Ilić Mandić**, Institutul de Istorie din Beograd (Serbia), *The Population of Wallachian Villages in Mountainous Banat in the 1770s / Populația satelor valahe din Banatul Montan după 1770.*
- **Prof. univ. dr. Wojciech Sajkowski**, Universitatea Adam Mickiewicz din Poznań (Polonia), *Military Croatia in French Projects of the Borderland Governance in the Illyrian Provinces, 1809–1813 / Croația militară în proiectele franceze ale guvernării de graniță a Provinciilor Ilire, 1809-1813.*
- **CS III dr. Emanuil Ineoan**, Centrul European de Studii în Probleme Etnice al Academiei Române din București, *Diplomația română și chestiunea aromână în anii 60-70 ai secolului XX / The Romanian Diplomacy and the Aromanian Question in the 1960s and 1970s.*
- **Dr. Ionuț Țene**, Compartimentul de Învățământ, Cultură, Culte din Primăria Cluj-Napoca, *Origini româno-maramureșene ale nobilor polonezi din regatul Poloniei în evul mediu. Perspective istoriografice / Romanian Origins from Maramureș of the Polish Nobility in Medieval Poland. Historiographic Perspectives.*
- **Conf univ dr. Enache Tușa,** Universitatea „Ovidius", Constanța*, Un secol de la colonizările aromânilor în Dobrogea de Sud 1925 – 2026/A Century Since the Settlement of Aromanians in Southern Dobruja (1925–2026)*

Marți 09:00-11:00

- **CS II dr. Ileana Benga**, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române" din Cluj-Napoca, *Pastoralitate și fertilitate: rituri de mană la sărbătoarea Sfântului Gheorghe / Pastoralism and Fertility: Manna Rites on Saint George's Day.*
- **CS I dr. Annemarie Sorescu-Marinković**, Institutul de Studii Balcanice al Academiei Sârbe de Științe și Arte din Beograd (Serbia), *Continuity and Change in the Serbian Carpathians: An Anthropological Perspective on the Vlachs of Eastern Serbia / Continuitate şi schimbare în Carpații Sârbești: O perspectivă antropologică asupra românilor din Estul Serbiei.*
- **Dr. Simona Bala**, **dr. Costantin Demeter**, Muzeul Țării Crișurilor - Complex Muzeal și Asociația Etno-Foto-Art din Oradea, *Valahii din Moravia: muzeografie și fotografie / The Moravian Vlachs: Museography and Photography.*
- **Prof. univ. dr. Ewa Kocój**, Institutul de Cultură al Universității Jagiellone, Fundația Spații Patrimoniale din Kraków (Polonia), *Peisajul după strămutare: Practici contemporane de comemorare a trecutului în satele fondate sub legea vlahă din Munții Bieszczady / The Landscape after Displacement: Contemporary Practices of Commemorating the Past in Villages Founded under Vlach Law in the Bieszczady Mountains.*
- **Conf. univ. dr. Anna Oczko**, Departamentul de Filologie Română, Institutul de Filologie Romanică de la Universitatea Jagiellonă din Kraków (Polonia), *Etnogeneza vlahilor din Polonia în contextul*

argumentelor lingvistice / The Ethnogenesis of the Vlachs in Poland, in the Context of Linguistic Arguments.

- **MA Małgorzata Tomaszkiewicz**, Departamentul de Filologie Română, Institutul de Filologie Romanică de la Universitatea Jagiellonă din Kraków (Polonia), *Teoriile privind sosirea coloniștilor germani în Transilvania (secolele XII-XIV) în lumina cercetărilor germane.*
- **Lorand M. Mádly**, Institutul de Istorie „George Barițiu", Cluj-Napoca, *Sașii transilvăneni în perioada liberală: provocări și perspective/Transylvanian Saxons in the Liberal Era: Challenges and Perspectives*

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI,
CENTRUL DE STUDIERE A POPULAȚIEI/ BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY, CENTRE FOR POPULATION STUDIES
STR. AVRAM IANCU, NR./NO 68, ET./FLOOR 3

P.3. Etnie, confesiune și gen în societatea urbană transilvăneană în secolele XVIII-XX

Luni/Monday 12 octombrie 2026/October 12,

Organizatori:
Luminița Dumănescu
Nicoleta Hegedűs
Moderatori:
Daniela Mârza
Luminița Dumănescu

Luni 14:00-15:30

- **CS I dr. Luminița Dumănescu,** Centrul de Studiere a Populației/Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *Servitoarele din orașul Cluj din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.*
- **CS II dr. Crinela Holom, CS II dr. Mihaela Hărăguș,** Centrul de Studiere a Populației/Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *Comportamentul matrimonial la prima căsătorie în comunitatea romano-catolică din Cluj/Kolozsvár în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: de la datele Transkribus la primele rezultate.*
- **CS III dr. Oana Sorescu-Iudean**, Centrul de Studiere a Populației/Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *Registrele de înregistrare a deceselor (Todtebeschauprotokolle) din Brașov în primele decenii ale secolului XIX. Context, conținut, posibilități și limite.*
- **CS dr. Angela Lumezeanu,** Centrul de Studiere a Populației/Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *De la text la tabel: normalizarea entităților de etnie, confesiune și gen în HPDT*

Luni 15:45-17:15

- **CS I dr. Daniela Mârza,** Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, *Disperarea la feminin în Clujul interbelic (sarcini nedorite, avorturi, violuri, sinucideri)*

- **CS II dr. Daniela Deteșan**, Institutul de Istorie "George Barițiu", Cluj-Napoca, *Etnicitate urbană și identitate națională în memoriile Feliciei Rațiu (1894-1916)*
- **Muzeograf Beatrice-Iuliana Panțiru**, Muzeul Național al Literaturii Române Iași, *Liviu Rebreanu în corespondență: scrisori, relații literare și contexte culturale*
- **Dr. Florin Cîntic**, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Iasi, *"Vasile Conta - armean. O mistificare demontată în arhivele ieșene"*
- **CS III dr. Nicoleta Hegedűs**, Centrul de Studiere a Populației/Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca *Moartea voluntară în Cluj (1850-1900): mărturii ale registrelor parohiale protestante*

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI,
CENTRUL DE STUDIERE A POPULAȚIEI/ BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY, CENTRE FOR POPULATION STUDIES
STR. AVRAM IANCU, NR./NO 68, ET./FLOOR 5

Marți, 13 Octombrie 2026

P.4. Personalități feminine din spațiul românesc în serviciul comunității și națiunii (sec. XVIII-XX)

Organizatori: Daniela Deteșan, Georgeta Fodor, Claudia-Septimia Sabău, IFSGen

Marți 09:00-11:00

Moderatori:
Georgeta Fodor
Mirela Popa-Andrei

- **Prof. univ. dr. Alin Ciupală,** Facultatea de Istorie, Universitatea din București, *Națiunea, de două ori la genul feminin în România (1859-1918). Teorii, surse, interpretări*
- **Conf. univ. dr. Georgeta Fodor,** Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade", Târgu Mureș, *Între feminitate normativă și educație națională: activitatea învățătoarelor în cadrul Asociației Învățătorilor Români din Ardeal, Banat și Părțile Ungurene*
- **CS III dr. Narcisa Maria Mitu,** Institutul de Cercetări Socio-Umane din Craiova „C.S. Nicolăescu-Plopșor" al Academiei Române, *Olga Gigurtu, un exemplu de moralitate și umanitate.*
- **Muzeograf IA dr. Felicia Oarcea,** Complexul Muzeal Arad, *Destinul unor aristocrate arădence din veacurile XIX-XX. Studiu de caz: Mocioni, Andrenyi, Zelinski, Vuković*
- **CS II dr. Mirela Popa-Andrei**, Institutul de Istorie din Cluj, *Instituții în serviciul emancipării feminine. Maria Popescu-Bogdan și profesionalizarea educației fetelor în Brașovul pre și post-unire*

Marți 11:15-13:15

Moderatori:
Mihaela Bedecean
Ovidiu Muntean

- **Dr. Mihaela Bedecean**, Biblioteca Institutului de Istorie „George Barițiu" din Cluj-Napoca, *Emilia Lungu: o personalitate bănățeană*
- **CS II dr. Daniela Deteșan**, Institutul de Istorie „George Barițiu", Cluj-Napoca, *Angajament asociativ feminin în Mărginimea Sibiului la începutul sec. XX*
- **Muzeograf IA dr. Ovidiu Muntean**, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca, *Sidonia Docan (1868-1948) - o viață trăită sub semnul iubirii pentru oameni*
- **Documentarist, dr. Claudia Septimia Sabău,** Muzeul de Istorie a Universității Babeș-Bolyai, **bibliotecar, dr. Ghizela Cosma**, Biblioteca Județeană „Octavian Goga" Cluj, *Inițiative feminine asociative puse în slujba studentelor Universității din Cluj în perioada interbelică*
- **Dr. Marta Cordea**, Biblioteca Județeană Satu Mare, *Lucreția Barbul, președinta Asociației Româncelor Sătmărene.*

Marți 14:30-16:15

Moderatori:

Georgeta Fodor
Valeria Soroștineanu

- **Conf. univ. dr. Ana-Victoria Sima,** Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, *Identități mediate: energii feminine și legitimități masculine în Transilvania la începutul secolului XX*
- **Conf. univ. dr. Valeria Soroștineanu,** Universitatea „Lucian Blaga" Sibiu, *Reuniunea Femeilor Române din Sibiu (1881-1919) între misiune și realitate*
- **Consilier superior Monica Negru**, Arhivele Naționale Istorice Centrale din București, *Sofia Meteș – o lideră a mișcării feministe din Ardeal*
- **Dr. Anca Tatay,** Biblioteca Academiei Române Filiala Cluj-Napoca, *Despre înființarea unei grădini botanice la Arad în perioada interbelică. Demersurile unei foste studente a lui Alexandru Borza*
- **Prof. dr. Daniela Curelea,** Colegiul Tehnic „Cibinium" Sibiu, *Veturia Ghibu: antreprenoriat și angajament comunitar în Clujul interbelic*

SALA DE CONFERINȚE/CONFERENCE ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

P.5. Biserică, confesiune și identitate în Transilvania (Evul Mediu – secolul XX)

Moderatori:
Silviu Sana
Lucian Turcu

Luni 14:00-15:30

- **Dr. Mihai Floroaia,** Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamţ, *Lupta Bisericii Apusene împotriva ereziilor în Transilvania medievală: de la prevenția doctrinară la ancheta ecleziastică*
- **Dr. Gabriel Hoza,** Institutul de Istorie Ecleziastică „Nicolae Bocșan”, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *Între două lumi. Eparhia de Gherla în primii ani de păstorire a lui Iuliu Hossu*
- **CS II, dr. Silviu Sana**, Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor, Oradea, *Considerații privind păstorirea Episcopiei greco-catolice de Oradea de către Fericitul Iuliu Hossu (1941-1944)*
- **Lect. univ. dr. Lucian Turcu**, Facultatea de Istorie şi Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Ortodocşi şi greco-catolici în Transilvania: competiție, cooperare şi identitate (1918–1948)*
- **Prof. dr. Dragoș Curelea,** Colegiul Tehnic Energetic Sibiu, *Activitate pastorală şi implicare social-culturală în serviciul comunității a părintelui Pompei Onofrei (1940-1950)*

SALA DE CONFERINȚE/CONFERENCE ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

P.6. Elite, comunități și identități în spațiul românesc (secolele XIX–XX)

Moderatori:
Remus Câmpeanu
Silviu Sana

Luni 15:45-17:15

- **Drd. Ioana Nistor**, Școala doctorală „Studii de Populație și istoria minorităților”, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *Realitatea de aproape şi de departe reflectată în rubrica „Varietăţi” din periodicul „Lumina” (Arad, 1872)*
- **Dr. Gabriela Adina Marco,** Complexul Muzeal Arad, *Generozitate, filantropie, identitate confesională. Toma Noghiu – pilon al comunității locale ortodoxe române din Nădlac, jud. Arad (sfârşitul secolului al XIX-lea)*

- **Drd. Bociort Abel Raul**, Școala doctorală Studii de populație și istoria minorităților. Universitatea Babeș-Bolyai*, O voce a elitei clujene în amurg de imperii. Jurnalul protopopului Elie Dăianu (25 iulie - 16 noiembrie 1918)*
- **Drd. Ana Grimalschi,** Institutul de Istorie Nicolae Iorga, București, *Dr. Vladimir Bogoș deputat, membru marcant al elitei basarabene din Sfatul Țării*
- **Dr. Dragoș Ursu,** Muzeul Național al Unirii Alba Iulia/ Universitatea „1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, *Incursiuni prosopografice în istoria culturală bălgrădeană: biografia lui Eugen Hulea, președinte al ASTRA Alba Iulia*

Moderatori:
Ion Valer Xenofontov
Gabriel-Virgil Rusu

Luni 17:30-19:00

- **Conf univ. dr. Ion Valer Xenofontov,** Universitatea de Stat din Moldova, *Cămine și șezători culturale în cel de-al doilea oraș al României întregite*
- **Dr. Diana Eţco,** Universitatea de Stat din Moldova**,** *Geneză și evoluție în Basarabia (1812–1917): Demografie, instruirea publică și sănătate publică în documente de arhivă*
- **Dr., cercet. șt. coord. Lidia Prisac,** Biblioteca Științifică (Institut) „A. Lupan", Universitatea de Stat din Moldova*, Exponenți ai emigrației albe în România. Inginerul armean Alexandr k. Șahnazarov*
- **Lect. univ. (as.), ACS, Dr. Gabriel-Virgil Rusu**, Institutul de Istorie „George Barițiu", *Din practica judiciar-penală a României Interbelice. Grupul infracțional condus de Gospodin Jeliu și crimele în serie din Babadag, 1923-1933*
- **Drd. Alexandru-Mihai Mărieș**, Școala doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură."**,** *Identitatea urbană prin nume. Discursul politic al piețelor din Cluj-Napoca*
- **Dr. Silviu B. Moldovan***,* Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității / Institutul de Istorie „A.D. Xenopol", *De la particular spre general: Războiul de Șase Zile în atenția Securității*
-

SALA DE LECTURĂ/READING ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU"/, "GEORGE BARIȚIU" HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Marți, 09:00-11:00

P.7. Traiectorii ale elitelor românești: înnobilare, filantropie și cultură

Moderatori:
Mircea-Gheorghe Abrudan
Alexandru Istrate

- **Dr. Ciorba Tiberiu Alexandru**, Muzeul Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal, *Diploma de înnobilare și stema acordată fraților Demetriu, Oprea și Daniel Muntiul din Sadu, 1742.*

- **CȘ II dr. Mircea-Gheorghe Abrudan,** Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, *Dosarul vienez al înnobilării juristului ardelean Vasile Ladislau Pop, al doilea președinte al Asociațiunii ASTRA.*
- **CS II dr. Alexandru Istrate**, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, *Despre filantropie, educație și patriotism. Mizele donațiilor făcute Academiei Române în cursul primelor decenii de la înființarea sa*.
- **C.Ș. I dr. Veronica Turcuș**, Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, *Academicieni arheologi formați la Școala Română din Roma.*
- **Dr. Bodale Horațiu,** Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, *Români transilvăneni în spațiul italic (1850-1860). Pergrinări academice și experiențe culturale.*

SALA DE LECTURĂ/READING ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Marți 11:15-13:15

P.8. Naționalism, identitate și diversitate în Europa Centrală și de Est

Moderatori:
Manuela Marin
Sergiu Cornea

- **Drd. Antoni P. Kubiak,** Facultatea de Istorie, Universitatea din Varșovia , *„Krajowcy” – visători incurabili în lupta împotriva naționalismelor*
- **Ede Schank Tamkivi,** Product Manager of NoVa at Vabamu Museum, Estonia, *Multicultural Estonia: how cultural diversity can make a small country bigger*
- **Cecet. Dr. Ionel Doctoru,** Universitatea „Alexandru Iona Cuza”, Iași**,** *Legația și consulatele României din Franța între reprezentarea comunității românești și apărarea interesului național (1924–1927)*
- **CS I dr. Remus Câmpeanu**, Institutul de Istorie „George Barițiu*”, Un moment din șirul conflictelor diplomatice româno-maghiare*
- **Dr. Tudor Salanţiu**, cercetător independent, *Anarhia regională şi capacitatea de adaptare a naţiunilor: Modelele majoritate-minoritate în timpul transformărilor sistemice*
- **Dr. Sergiu Cornea**, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați/Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Universității de Stat din Moldova, *Organizarea asimetrică a puterii publice subnaționale și gestionarea diversității etnice: cazul autonomiei găgăuze din Republica Moldova*

SALA DE CONFERINȚE/CONFERENCE ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Marți 09:00-11:00

P.9. Minorităţi şi majorităţi în secolul XIX-XX: realităţi politice, sociale şi diplomatice

Link ZOOM:
https://us06web.zoom.us/j/89648284786?pwd=fyd2aQE8HTgCj32ubRHHEsN7JErGAs.1

Organizator:
Manuela Marin
Moderatori:
Manuela Marin
Bogdan Alexandru Schipor

- **CS II, dr. Alexandru Nicolaescu,** Institutul de Cercetări Socio-Umane, Academia Română, *Saşii din Transilvania între majoritatea locală şi declinul demografic. O perspectivă a presei româneşti de la sfârşitul secolului al XIX-lea*
- **CS II, dr. Bogdan Alexandru Schipor,** Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Academia Română, *O problemă spinoasă și un rol ingrat. Istrate Micescu și încercările României de a-și coordona politicile antisemite cu Polonia în ianuarie 1938*
- **CS II, dr. Corneliu Pintilescu,** Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca, *Rețele de colaborare transnațională a intelectualității germane din România interbelică. Studii de caz: August Georg Kenstler și Misch Orend*
- **CS I, dr. Ottmar Trașcă,** Institutul de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca, *Holocaustul din România și Ungaria: privire comparativă*
- **Dr. Andreea Dahlquist,** Centrul de Istoria Secolului XX – Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, *Suedia și salvarea evreilor din nord-vestul Transilvaniei în timpul Holocaustului*
- **CS III, dr. Manuela Marin,** Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca *Romii şi regimul comunist din România: aspecte de istorie socială*

Marți 14:30:16:15

P.10. „Identități fluide. Minoritate, migrație și apartenență în România, în sec. XX-XXI“

Link ZOOM:
https://us06web.zoom.us/j/89648284786?pwd=fyd2aQE8HTgCj32ubRHHEsN7JErGAs.1

Organizator:
Mihaela Gligor
Moderatori:
Mihaela Gligor
Anca Tudorancea

- **Drd. David Borchin,** Universitatea „Lucian Blaga“ din Sibiu, *“Auf dem Weg der Ahnen zum Waffendienst ins Reich.” Propaganda Grupului Etnic German din România pentru înrolarea germanilor bănăţeni în Waffen-SS/ Propaganda of the German Ethnic Group in Romania for the enlistment of Banat Germans into the Waffen-SS*
- **Conf. univ. dr. Camelia Crăciun,** Collegium de Lyon, Franța /Universitatea din București, *Dubla identitate între utopie și realitate. Modele culturale în conflict/ Dual identity between utopia and reality. Conflicting cultural models*
- **CS I dr. hab. Mihaela Gligor,** Institutul de Istorie „George Barițiu“ Cluj-Napoca, *Iudita Winkler. Identitatea evreiască după Holocaust și fascinația numismaticii/ Iudita Winkler. Jewish Identity After the Holocaust and the Fascination with Numismatics*
- **Dr. Raluca Lazarovici Vereș,** Universitatea din Haifa, Israel, *Mișcări, partitism și guvernări antisemite în România și Ungaria în perioada interbelică și în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. O perspectivă comparativă/ Antisemitic Movements, Parties, and Governments in Romania and Hungary During the Interwar Period and World War II: A Comparative Perspective*
- **Dr. Cristina Liana Pușcaș,** Muzeul Țării Crișurilor Oradea - Complex Muzeal, *Deportare, gen și apartenență etnică: studiu comparativ asupra Floarei Pandrea și Julia(na) IrinaVisky/ Deportation, Gender, and Ethnicity: A Comparative Study of Floarea Pandrea and Julia(na) Irina Visky*
- **Lect. univ. dr. Anca Tudorancea,** Centrul de Studii Ebraice, Universitatea din București /Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România „Wilhelm Filderman“, Federația Comunităților Evreiești din România, *De la Filip Lazăr la Simona Erţan: continuități afective și identități fluide în modernismul transnațional/ From Filip Lazăr to Simona Erţan: Affective Continuities and Fluid Identities in Transnational Modernism*

SALA DE LECTURĂ/READING ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Marți 14:30-16:15

P.11. **Instituții economice și financiar-bancare: perspective istorice și deschideri interdisciplinare**

Organizator:
Iosif Marin Balog
Moderatori:
Anca Stângaciu
Septimiu Moga

- **Dr. Septimiu Moga,** Banca Națională a României, Sucursala Cluj**,** *Banca Timișeana – un faliment cu focuri de armă și o fiolă de otravă*
- **Dr. Nadia Manea, Dr. Brîndușa Costache**, Banca Națională a României, *Politica de credit a Băncii Naționale a României între provocările interbelice și deciziile guvernamentale (1923 – 1937).*
- **Drd. Valentina Nedelea,** Universitatea București, Facultatea de istorie, *Oficiul Registrului Comerțului în perioada interbelică – file de istorie*
- **Dr. Ioan Boroica**, Muzeul Maramureșean Sighetul Marmației, *Crize și restructurări. Composesoratele din Maramureșul interbelic*
- **Conf univ. dr. habil. Anca Stângaciu**, Facultatea de Studii Europene, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, *Relațiile italo-române din perspectiva investitorilor italieni sau intre politică, diplomație și obiective investiționale după Primul Război Mondial*
- **Dr. Iosif Marin Balog**, Institutul de Istorie „George Barițiu" Cluj-Napoca, *Politica economică a Vienei în Transilvania prin intermediul Camerelor de Comerț și Industrie în perioada 1850-1867*

Marți 11:30-13:30

BIBLIOTECA ACADEMIEI/LIBRARY OF THE ROMANIAN ACADEMY, SALA DE LECTURĂ/READING ROOM, STR. M. KOGĂLNICEANU, NR. 12-14, ET. 1

P.12. Arhivele in serviciul comunității și a națiunii: intre misiune, viziune, strategie si provocări contemporane

Organizatori:
Klara Guseth
Attila Varga
Moderatori:
Ioan Drăgan
Liviu Boar

Alocuțiuni de deschidere
dr. Cristian Anița,
director, Arhivele Naționale ale României

Prof. univ. dr. Ioan Bolovan,
director, Institutul de Istorie „George Barițiu" al Academiei Române

- **Dr. Ioan Drăgan**, director al Arhivelor Naționale ale României (2012–2018), *Învățăturile eșecului. Strategia Arhivelor Naționale 2015-2021*
- **Prof. univ. dr. Ovidiu Ghitta**, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, *Universitarul și arhivele: file dintr-o istorie personală*
- **Dr. Florin Bogdan Popovici**, Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, *Noi legi ale arhivelor: Olanda și Norvegia*
- **Dr. Klara Guseth**, Serviciul Județean Maramureș al Arhivelor Naționale, *În dialog cu foști directori ai Arhivelor Naționale. O încercare de recuperare a memoriei instituționale prin interviuri de istorie orală*

SALA DE CONFERINȚE/CONFERENCE ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Marți 11:15-13:15

M.2. Masă rotundă: De la calorii la tractoare: hrană, sănătate și mediu în România socialistă

Organizator :

Mara Mărginean

Caloria și tractorul pot fi înțelese ca două dintre simbolurile definitorii ale modernității socialiste postbelice. Caloria a exprimat ambiția de a măsura, planifica și optimiza viața biologică a populației prin nutriție, sănătate publică și științele alimentației. Tractorul, în schimb, a întruchipat promisiunea transformării agriculturii prin mecanizare, colectivizare și intensificare, ca bază materială a abundenței planificate. Între aceste două repere s-a construit proiectul socialist de modernizare a relației dintre producția de hrană, sănătatea populației și mediul înconjurător.

Această masă rotundă își propune să exploreze modul în care alimentația poate funcționa ca o lentilă integratoare pentru istoria agriculturii, a sănătății publice, a mediului și a expertizei științifice în Europa de Est socialistă. Cum au fost reconfigurate regimurile alimentare și politicile de sănătate prin procesele de colectivizare, mecanizare și industrializare agricolă? Cum au influențat noile cunoștințe despre nutriție, boli cronice, poluare, pesticide și siguranță alimentară strategiile statelor socialiste? Și în ce măsură aceste transformări trebuie înțelese în raport cu tendințe mai largi ale modernizării globale postbelice?

Prin reunirea unor cercetători din domenii diferite, discuția urmărește să deschidă un dialog despre modul în care hrana articulează relațiile dintre corp, stat și mediu, oferind noi perspective asupra experienței socialiste și a moștenirilor sale după 1989.

Participnti:
Dr. Mara Mărginean, Institutul de Istorie George Barițiu
Dr. Corina-Maria Doboș, Institutul de Istorie George Barițiu & INST București
Dr. Bogdan Vârșan, Institutul de Istorie George Barițiu & Arhiva TVR
Dr. Andreea Elena Cârstea, INST & Universitatea din București
Drd. Gavrilă Apostol, Institutul de Istorie George Barițiu

SALA DE CONFERINȚE/CONFERENCE ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU"/, "GEORGE BARIȚIU" HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Marți: 16:30-18:00

M.3. Masă rotundă: Paleografii fără frontiere: noi perspective asupra pluralismului grafic și lingvistic în Transilvania, Țara Românească și Moldova în „lungul veac" al XVI-lea (cca. 1475–1625)

Organizatori:
Adinel Dincă,
Cristian Gașpar,
Ovidiu Olar

Paleografii fără frontiere propune o abordare nouă a practicilor scrierii și a comunicării literate în Europa Centro-Orientală (Transilvania, Țara Românească și Moldova) spre finalul Evului Mediu și la începutul modernității (cca. 1475–1625). Spre deosebire de studiile paleografice tradiționale, care se concentrează de regulă pe o singură expresie grafică sau lingvistică, acest panel explorează interacțiunile dintre multiple scrieri și limbi în cadrul unor contexte cultural-istorice bine conturate, evidențiind procese de „creolizare" în mecanica scrierii, în procedurile administrative și împrumuturile lingvistice. „Lungul secol al XVI-lea" reprezintă un teren ideal pentru această investigație, fiind perioada în care limbile imperiale sau liturgice coexistă cu limbile vernaculare emergente, tiparul și manuscrisele interacționează, iar guvernarea profesionalizată se intersectează cu scrisul aliniat cadrelor private sau informale. Panelul propune deopotrivă o reinterpretare a regiunilor periferice, contracarând imaginea acestora ca spații marginale, și încearcă să arate că acestea au fost sfere grafice dinamice, caracterizate de experimentare, inovație și fluiditate. Prin abordări comparative, interdisciplinare și digitale, discuția urmărește să evidențieze natura complexă și pluralistă a scrierii și comunicării într-o regiune modelată de contacte și negocieri interculturale.

SALA DE LECTURĂ/READING ROOM
INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU”/, “GEORGE BARIȚIU” HISTORY INSTITUTE,
STR. M. KOGĂLNICEANU, NR./NO. 12-14, ET./FLOOR 1

Luni 17:30-19:00

M.4. Masă rotundă: De la Nicopole la Belgrad: Iancu de Hunedoara și emergența unei noi societăți de frontieră la nord de Dunăre (1386–1456) (masă rotundă)

Organizator:
Adinel Dincă

Această inițiativă explorează rolul lui Iancu de Hunedoara ca produs și catalizator al unui nou tip de societate de frontieră în bazinul dunărean. Intervențiile preconizate vor atinge teme legate de comunități militarizate, mobilitate socială, sensibilități etnice și confesionale reconfigurate, guvernanță adaptivă și moștenirea Cruciadelor târzii. Obiectivul academic este acela de a medita asupra felului în care interacțiunile interculturale și dinamica frontierelor au modelat indivizi, au generat oportunități, au consolidat reziliența indivizilor și comunităților într-un spațiu de intersecție de la finalul Evului Mediu.

ACADEMIA ROMÂNĂ FILIALA CLUJ-NAPOCA/ THE ROMANIAN ACADEMY CLUJ-NAPOCA BRANCH, STR. REPUBLICII NR. 9, SALA DE CONFERINȚE/CONFERENCE HALL
Marți 11:00-14:00

M.5. Academia Română la 160 de ani - O perspectivă antreprenorială despre viitorul acestei instituții
Organizatori:
Attila Varga
Daniel Metz

Participă membrii Centrului de Cercetări Antreprenoriale (CCA) al Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române:

Prof. univ. dr. hc. Daniel Metz – Clubul Oamenilor de Afaceri de Limbă Germană din Transilvania de Nord
CȘ I dr. Varga Attila – Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române
Drd. Adelina Mihnea – Manager Ghepard Communication
Dr. Nina Moldovan - Administrator Executiv Radisson Blu Cluj, Consul Onorific al Republicii Moldova la Cluj-Napoca
Dr. Claudia Indreica – Manager Psihoselect
Carmen Petcu – Director General DeLonghi Romania
Emil Petru – CEO & Managing Director, BMW TechWorks Romania
Marian Haus – COO & Managing Director, BMW TechWorks Romania
Prof. univ. dr. Cosmin Octavian Dobrin – Academia de Studii Economice București
Gl. Bg. (r.) prof. univ. dr. habil. ing. DHC Ghiță Bârsan – Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu

Mihaela Rus – Asociația Femeilor de Afaceri din Cluj-Napoca
Alina Pop, Clubul Francofon de Afaceri, Consul Onorific al Regatului Belgiei la Cluj-Napoca
Simona Elena Bartiș – Manager DOR TRAVEL

BISERICA ORTODOXĂ DIN DEAL
Str. Bisericii Ortodoxe, Nr. 12

12 octombrie 2026
Orele: 14:00 – 16:00

M.6. Episcopul Nicolae Ivan în percepția contemporanilor și a posterității

Organizator:
Attila Varga
Pr. Cristian Baciu

Prezintă comunicări în prezența comunității parohiale: Varga Attila, Pr. Vasile Rojneac, Pr. Cristian Baciu.

SĂLI DE DESFĂȘURARE A LUCRĂRILOR CONFERINȚEI

SALA	Data	Interval orar	PANEL
HOTEL RADISSON BLU Aleea Stadionului nr. 1	Luni, 12.10.2026	10:00-12:00	**Deschidere, Keynote**
SALA DE CONFERINȚE A INSTITUTULUI DE ISTORIE „G. BARIȚIU”, STR. M. KOGĂLNICEANU, NR.12-14, ET. 1	Luni, 12.10. 2026	14:00-15:30 15:45-17:15 17:30-19.00	**P.5. P.6. P.6.**
	Marți, 13.10.2026	9:00-11:00 11:15-13:15 14:30-16:15 16:30-18:30	**P.9. M.2. P.10. M.3.**
SALA DE LECTURĂ A INSTITUTULUI DE ISTORIE „G. BARIȚIU”, STR. M. KOGĂLNICEANU, NR. 12-14, ET. 1	Luni, 12.10. 2026	14:00-17:15 17:30-19:00	**P.1. M.4.**
	Marți, 13.10.2026	9:00-11:00 11:15-13:15 14:30-16:15 16:30-18:30	**P.7. P.8. P.11. --**
SALA DE CONFERINȚE, ACADEMIA ROMÂNĂ, FILIALA CLUJ-NAPOCA, STR. REPUBLICII NR. 9, ETAJ M.	Marți, 13.10. 2026	11:00-14:00	**M.5.**

BIBLIOTECA ACADEMIEI, SALA DE LECTURĂ, STR. M. KOGĂLNICEANU, NR. 12-14, ET. 1	Luni 12.10.2026 Marți, 13.10.2026	14:00-19:00 09:00-11:00 11:30-13:15	**P.2.** **P.2.** **P.12.**
UBB – CENTRUL DE STUDIERE A POPULAȚIEI, STR. AVRAM IANCU, NR. 68, ET. 3	Luni, 12.10.2026	14:00-17:15 11:15-13:15	**P.3.**
UBB – CENTRUL DE STUDIERE A POPULAȚIEI, STR. AVRAM IANCU, NR. 68, ET. 5	Marți, 13.10.2026	09:00-16:15	**P.4.**
BISERICA ORTODOXĂ DIN DEAL Str. Bisericii Ortodoxe nr, 12	Luni, 12.10.2026	14:00-16:00	**M.6.**

***

ACADEMIA ROMÂNĂ, FILIALA CLUJ-NAPOCA, SALA DE CONFERINȚE, STR. REPUBLICII NR. 9,

Vineri, 20 noiembrie 2026

Centrul Național de Competență în Domeniul Cancerului (Academia Română)
Forumul de Oncologie Musculoscheletală, 2026. Perspective convergente pentru pacientul cu sarcom
Organizator:
Dr. Patriciu Andrei-Achimaș Cadariu